

Een prettig leer- en leefklimaat op school begint met inzicht

Gymles als KIC-start voor sociale vaardigheden

KIC (Kracht in Controle) is een in de praktijk ontwikkeld lesprogramma dat de sociale zekerheid binnen een school vergroot. Iedere LO-docent kan KIC in zijn of haar lessen toepassen. Of je nu kiest voor de nieuwe methode van tien lessen óf voor de complete methode voor leerjaar 1 en 2.

TEKST EN FOTO'S KIM ENTIUS EN KRISTLE KORS

KIC maakt kinderen bewust van hun eigen ik, talenten en kwaliteiten. Je 'kracht in controle' hebben betekent enerzijds dat je kunt opkomen voor jezelf, maar ook dat je kunt luisteren naar anderen en inlevend kunt zijn. Krystle Kors en Kim Entius, eigenaar van KOEN training en ontwikkeling, ontwikkelden de methode in samenwerking met werkgever Tabor College locatie d'Ampte in Hoorn om meer sociale veiligheid binnen de school en de klas te creëren.

Sociale vaardigheidstraining

Kim Entius is van mening dat ieder kind recht heeft op sociale vaardigheidstraining. Het is namelijk lang niet altijd vanzelfsprekend dat ieder kind deze vaardigheden van huis uit meekrijgt. Juist daarom is het zo belangrijk dat er op school frequent aandacht voor is. De al bestaande sociale vaardigheidstrainingen waren echter niet toereikend. Entius vond het belangrijk dat alle leerlingen in aanmerking zouden komen voor een dergelijke training, omdat

dit de enige manier is om het klimaat binnen de school blijvend te veranderen. De schoolleiding ging akkoord met het in huis ontwikkelen van een programma voor alle richtingen in het onderwijs en plaatste KIC tijdens een extra uur LO op het lesrooster.* Inmiddels is KIC beschikbaar voor leerjaar 1 en 2 en draait er een pilot voor leerjaar 3.

KIC en gym hand in hand

Volgens Entius is de gymles de perfecte plek voor KIC. "Als gymdocent zie ik het gemak waarmee wij sociale vaardigheden kunnen combineren met ons vak. We zijn tenslotte al dagelijks bezig om kinderen om te leren gaan met winst en verlies, fysiek contact, groepsvorming, sociale contacten enzovoorts. KIC kenmerkt zich door het fysieke. Beweging leidt tot een gesprek over wat je zowel binnen als buiten de school kunt doen met de ervaring die je bij KIC hebt opgedaan."

'Je hebt altijd een rol'

Bij KIC is een potje lummelen dus ineens veel meer dan een bal overgooien met één leerling in het midden. Het is een hele goede manier om een thema als 'pesten' onder de aandacht te brengen. "Je merkt meteen dat er iets gebeurt als een leerling wordt omringd door negentien klasgenoten", legt Entius uit. "En niet alleen bij de persoon in het midden. Ook de anderen reageren. Ze vinden het oneerlijk, of willen het overnemen. Hetzelfde zie je als je een rollenspel speelt met een groep leerlingen en één van hen de opdracht krijgt iemand te pesten die hem of haar negatief triggert. Direct wordt duidelijk dat iedereen - ook bij een gespeeld spelletje - een rol heeft. Je doet mee, neemt het voor iemand anders op of je doet niks, maar je hebt altijd een rol."

* Let wel in een extra uur LO. De interventie is dus geen onderdeel van het normale LO-programma (red.).

Wie ben ik?

Omdat het begint bij jezelf leren kennen, is 'Wie ben ik?' het thema waar KIC mee begint. Je kunt immers pas van een ander houden, als je ook van jezelf houdt. Dan maak je de juiste vrienden, en maak je de juiste keuzes. Entius vindt een belangrijk onderdeel van KIC dan ook het leren kennen van de klas, het creëren van een fijne sfeer, en het delen van wat er speelt. Daarom beginnen alle KIC-lessen met 'Als je me echt zou kennen dan zou je weten dat ik', bekend van 'Challenge Day' en het televisieprogramma 'Over de streep'. "Het is belangrijk om jezelf en elkaar goed te leren kennen. Slecht gedrag komt vaak voort uit onbekendheid en onzekerheid. Om in balans te zijn, moet je je kracht laten zien en opkomen voor wat jij wilt. Pas dan kun je je dromen realiseren."

Voortdurend in ontwikkeling

Het programma KIC is voortdurend in ontwikkeling. KOEN, Tabor College (d'Ampte) en de KIC-docenten werken er hard aan om het programma steeds mooier en uitgebreider te maken. De thema's 'wie ben ik?', 'wie ben jij?', 'pesten', 'geluk', 'doorzettingsvermogen', 'actief burgerschap' en 'keuzes maken' hebben echter een vaste plek binnen KIC verworven. Het zijn stuk voor stuk thema's die Entius graag behandeld wilde zien toen ze zag dat er veel onzekerheid onder leerlingen was en het vaak nog ontbrak aan een gevoel van veiligheid.

Grenzen aangeven

Alle begin is lastig. Dat geldt zeker ook voor KIC. "Leerlingen worden uitgedaagd om zichzelf te ontdekken en hun emoties te delen met anderen, dat is soms erg ingewikkeld. We hebben gezien dat het moest landen, maar dat ze het nu vooral fijn vinden dat er tijd en ruimte is voor hun emoties. Er is aandacht voor wat er speelt, zonder cijfers en zonder toetsen. En dus ga je gaandeweg zien dat leerlingen blij binnenkomen, ervan leren, en sterker in hun schoenen gaan staan. Ze weten: als je iets niet wilt, dan hoeft het niet. Je kunt namelijk ook heel veel leren door naar elkaar te kijken en te luisteren. En met aangeven dat je iets niet wilt, geef je bovendien je eigen grenzen aan."

Lesmethodes

Bij KIC krijgen leerlingen geen boeken uitgereikt en er is geen huiswerk. Handboeken en een webapplicatie met digitaal lesmateriaal voor de lo-docenten is er wel. Voor de docenten zijn lesmethodes voor twee leerjaren beschikbaar. "Het is een bak aan lesmateriaal, aangevuld met lesjes voor de mentoren, zodat ook zij weten wat hun leerlingen tijdens de KIC-lessen leren. Al deze lessen bevatten uitleg over de achtergrond van de oefening en hebben als doel ervoor te zorgen dat het kwartje valt."

Webapplicatie

De voor de KIC-methode beschikbare webapplicatie helpt de docent bovendien in het verkrijgen van inzicht. De applicatie laat zien in welke vaardigheden de leerlingen zijn gegroeid, waar ze nog aan kunnen werken en wat hun welbevinden is. Daarnaast krijgt de mentor door middel van het sociogram direct een overzicht van de relaties binnen de groep. De webapplicatie biedt daardoor een mooi en overzichtelijk uitgangspunt voor gesprekken met leerlingen en ouders, en werkt daardoor ook tijdsbesparend.

Nieuwe methode

KIC is er voor iedere LO-docent. Naast de complete lesmethode voor leerjaar één en twee, is er nu ook een nieuwe methode van 10 lessen. Hiermee kun je makkelijker instappen, sneller starten en direct aandacht besteden aan sociale vaardigheden.

Meer weten?

Op 16 en 23 mei wordt in Hoorn een tweedaagse training aangeboden. De training leidt op tot KIC-docent en is inclusief de methode van 10 KIC-lessen. LO-docenten kunnen tijdens deze training hun deskundigheid bevorderen en krijgen inzicht en ideeën over hoe zij een sociale vaardigheidstraining kunnen combineren met de reguliere LO-lessen. Opgave kan via info@kictraining.nl. De kosten voor deze training bedragen €595,-. Leden van de KVLO betalen €495,-. Meer informatie en een online demo vind je op www.kictraining.nl.

Goed om te weten over KIC

KIC is ondertekenaar van het privacyconvenant van het onderwijs (versie 3.0 van maart 2018) en werkt met de model bewerkersovereenkomst van het onderwijs. Dat betekent dat KIC zorgvuldig omgaat met persoonsgegevens. Dit conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) 2018. KIC is bovendien een gecertificeerd programma (dit wil zeggen: goed beschreven) en erkend door het Nederlands Jeugdinstituut.

De auteurs zijn beide werkzaam op het Tabor College locatie d'Ampte in Hoorn

Contact:

info@kictraining.nl